

ПЕСМЕ ЗА ДЕЦУ МИОМИР МИЛИНКОВИЋА

**Миомир Милинковић: „Неизбежно“,
Арте, Београд 2015.**

Данас је неумесно размишљати и писати о томе да ли су литература за децу и младе и њени жанрови под знаком сумње да припадају општој књижевности. После Змајевог и постзмајевог периода, када настаје традиционална српска књижевност за децу, шездесетих и седамдесетих година прошлог века, јавља се помак у поезици овог књижевног жанра, па се о дечијој литератури пише свестраније, озбиљније и одговорније. Нови талас писања за децу и младе у коме је утемељена *теорија игре, нонсанса, парадокса, хумора и језичких слобода*, учинили су да дечија поезија добије свој кредибилитет, па на њу данас критика гледа знатно озбиљније, уврштавајући је у саставни део опште књижевне уметности.

Професор, књижевни критичар и теоретичар литературе за децу и младе Миомир Милинковић, поред својих стручних радова из области поезике књижевности за децу пише и своју оригиналну белетристичку поезију, на основу које, вероватно гради и судове о дечијој песми, њеној иманентној структури и поруци коју доноси читаоцима. Милинковић је плодан књижевни стваралац. Поред белетристике и научног рада објавио је неколико збирки песама за одрасле, затим романа као и књиге о страним писцима за децу и младе, па онда Реторику и покушњај стварања друге „Историје српске

књижевности за децу“, коју је претходно покушао да понуди књижевној јавности професор Тихомир Петровић. Професор на Учитељском факултету у Ужицу, Милинковић предаје Реторику као беседништво и Књижевност за децу и младе.

У најновијој збирци поезије за децу Миомир Милинковић покушава да у збирци *Неизбежно* понуди читаоцима, синтезу између традиционалне и савремене дечије песме. Сврстане у неколико циклуса (Ти и ја, Ругалице, Маштали су, Чудне речи, Питања и Круг), песник тежи да његова песма упућена младима буде јасна и једноставна, испуњена причом, са доста хуморних сцена - али и инвентивних понирања у живот и његове датости кроз које пролази дете - будући човек. У песмама *Пола ти а пола ја, Ана, Душка*, Милинковић је на траси емотивног доживљаја љубави, па се тако његова песма доживљује као антићевска љубавна поезија. после кога многи песници полазе тим путем.

Ако је циклус *Ти и ја* испуњен челним осећањем живота - љубављу, онда су циклуси *Ругалица, Чудне речи, Питалица, Седам прутића*, део Милинковићеве поетике који оправдавају наслове његових циклуса, као што смо већ напоменули *Маштали су, Чудне речи, Питања и Круг*.

Као песник који тежи традиционалном и савременом певању за младе, тематски миље Милинковићеве поезије је разноврстан и богат. У песми *Пас и кућа*, некој врсти басне, он жели да објасни стрпљивост човека у животу, док у песми *Изгубљене ципелице*, помало социјално обојеној, он ствара антологијску песму која доноси духовиту причу.

Неке песме у Милинковићевој збирци делују хомогено али и хетерогено. Тако је циклус *Маштали су* доста хетероген. Он говори често о гмизавцима, али и

животињском свету. Животиње су увек блиске и драге младом читаоцу, па је песма *Дивокоза у граду* нека врста чудног изненађења у коме дивокоза налази своје неспоразуме када се нађе ван природног околиша. Песма *Брзошиш*, говори о фризеру док песма *Седмица* је пуна маштовитости у којој је описан однос мајке и деце и њихове узајамне љубави. Песма *Седам прутића* подсећа на народну умотворину, мада ако овде поменемо и песму *Меда и крушке*, онда можемо извући закључак у стилу народне изреке: „Што је баби мило, то јој се и снило“.

Песме Миомира Милинковића читљиво су и веома присне свим узрастима. Он не тежи авангардном нагињању језику, већ пише лексиком која одговара рецепцијском поимању стварности. Неке од песама Милинковићевих писана су у класичном катрену, то су сонети, а неке у двостиху, мада поједине песме делују као поезија у прози, што ни у ком случају не умањује ни садржину ни форму песме.

Миомир Милинковић не тежи у својој песми за децу поетици која је окренута углавном игри и забави. Његова лирика намењена младима није дидактична, дакле није наравоучитељна; он својом песмом нуди читаоцима *поруку а не поуку*. Зато се и ова збирка Милинковићевих дечијих песама, после објављених предходних збирки, дочекује са пријатним осећањем.

Најновију збирку Милинковићевих песама за децу прати аналитички текст песника Томислава Ђокића под насловом „Неизбежно или Молим карту за Цакарту“.

Воја МАРЈАНОВИЋ